3 1761 07810300 9

PT
9875
G75R6

Presented to
The Library
of the
University of Toronto
by
Mrs. Raymond Daniell

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/rosenstaden00grip

1

Bertel Grijnenberg

Rosen-Staden

Helsingfors 1907
Förlagsaktiebolaget Helios.

UNIVERSITY OF TORONTO

PT
9875
G75R6

640262
14.8.56

HELSINGFORS
AKTIEBOLAGET LILIUS & HERTZBERG
1907.

Das bist Du, was Er
von dir singt,
und singt Er nicht, so
bist du nicht gewesen!

(Peter Altenberg.)

Till minnet

af en
död
själ

och en
hvit
kropp.

Preludium.

Nu bäfvar i mitt bröst en sång,
som ej jag kan betvinga,
en sång om knoppar, som trots allt
ändå i blomning springa.

Jag hör en sång om ting, som ren
jag länge trodde döda,
om nyfödd lyckas röda rus,
om nya sår som blöda.

Allt som jag trodde glömdt och dödt
står upp på nytt ur dvalan,
och nya toner föra än
en gammal dårskaps talan.

Sjung ut, sjung ut, du vårens ton,
som smeker hennes öra!
Den som vill mer än sång af dig
kan låta bli att höra.

Vid lustgårdens port.

Jag ser er så klokt och förståndigt le,
ett barn jag hör er mig kalla.
Hvad mer! När tecken och under ske,
så måste mitt blod ju svalla.
Jag skälfver af väntan i väldig vår,
hvars hvirflande våg mig fattar,
ja visst, som ett vettlöst barn jag går
och sjunger, drömmer och skrattar.

Och aningens fläkt blir en visshets vind,
jag vet att lyckan är nära.
Hon nalkas i solsken vid gyllne lind
att sångernas sång mig lära.
Må allt mitt mannaförstånd ha flytt,
när våren vaknar på heden,
ty utan att bli som ett barn på nytt
skall ingen ingå i Eden.

Rosenstjärnan.

Den stjärna som jag följde
var röd, var rosenröd;
på blåsvart himmel stod den
så skön i fjärran glöd.
Igenom vilda öknar
mot soluppgångens land
jag följde vida, vida
min stjärnas trolska brand.

Den ledde mig mot öster,
alltjämt mot öster blott,
till rosenstadens hvita,
besjungna pelarslott.
En vindlös natt om våren
jag stjärnan stanna såg
högt öfver blomsterdalen
där lyckans lustgård låg.

O Lindagull, prinsessa
af österns ungdomsland,
en hvit narciss är spiran
du bär i barnslig hand.
Låt upp din port för vandrarn,
han bidat länge nog!
Låt oss tillsammans drömma
i skuggig sagoskog.

Låt oss tillsammans glömma
allt lif som är och-var,
när alla blommor dofta
och vårens natt är klar.
Se, ögonblicket nalkas,
då vandrarn målet nått,
och rosenstjärnan strålar
på drömmens pelarslott.

Lindagulls namn.

Lindagull vare det namn du bär,
Lindagull, dotter af våren.
Ljus som en vårsommarafton du är,
ljuf som den doftande kåren
stryker en kväll öfver ängarnas strå,
fläktar din andning kring mig också
Lindagull, dotter af våren!

Ljust som den blom, som på kvällslugn vik
regnar från bugande lindar,
glänser ditt hår i en gullton rik,
fläktadt af smekande vindar.
Hyn på din kind är så len och varm,
sidenhvit är din unga barm,
barn af de blommande lindar!

Dunkelt, som källornas ögon jag såg
långt i oaserna glimma,
lyser din blick, när med bäfvande håg
känslornas makt vi förnimma.
Lindagull vare det namn du bär,
du som för öknarnas vandrare är
morgonens gryende strimma.

Hägring.

Jag rider genom öknen på tröttriden häst,
sedan år jag mot morgonen rider,
sedan år är jag öknarnas irrande gäst —
när slutas väl min vallfart omsider?
Hvar hvilar jag mitt värkande hufvud härnäst
efter vandringstidens tröttande strider?
Jag drömmer en dröm, när mot öster som bäst
karavanen allt saktare skrider.

Jag drömmer om blommande magnoliaträn
i Ispahans susande lundar.
Jag drömmer om Lindagulls elfenbensknän,
om barmen som barnslig sig rundar.
Jag drömmer om handen som smeker så vän,
om blicken som bränner och blundar —
när skuggorna förlängas mot synranden hän,
jag drömmer om lycka som stundar.

När drifvarnes rop hafva tystnat en gång,
när sporrarna slutat att stinga,
när tröttade riddjur i vattubäckens språng
få svalka sin löddriga bringa,
då sjunga vi tillsammans de hvilandes sång,
den bästa som fått strängar att klinga.
Då skola vi höra på marmorsval balkong
hur paradisets silfverklockor ringa.

Femton år.

Än dröjer liten Lindagull
på drömmarnas divaner
och leker kyligt oskuldsfull
med nickande tulpaner.
När kvällens skugga faller lång
på Ispahans altaner,
hon lyss till trogna tärnors sång,
till silfverne sopraner.

Så sval ännu kring gullblondt hår
en fläkt af barndom dröjer,
men ren i blixt som blicken slår
sig dagens gryning röjer.
I mörka djup det glimmar till,
när ögats frans hon höjer.
En håg som fjärran flyga vill
ej lugnet mer förnöjer.

Säg, spanar du i fjärran ren
de tappra prinsars kyller?
Säg, skönjer du det klara sken
som snart ditt lif förgyller?
Dig väntar världen vid och grann
med tusen fröjders myller,
du rosenmö af Ispahan,
som femtom vårar fyller!

1905.

Visa i lustgården.

I Lindagulls lustgård dagen lång
de skimrande fjärlar pråla.
Jag sjunger för henne en gyllne sång,
hvars strofer i solen stråla.
Jag sjunger om ungdom för Lindagull,
en sång af soldagens glädje full.

I Lindagulls lustgård månens sken
försilfrar speglande dammar.
Min lutas ton blir så låg och len,
jag sjunger hur längtan flammar,
hur heta älskande hjärtan slå,
hur fjärran drömmar i månsken gå.

I Lindagulls lustgård porlar fram
en sjungande silfverkälla.
Där växer en lind med mäktig stam
och unga knoppar som svälla.
Och ungdomens källa källan är,
och lyckans gullblommor linden bär.

Lifsträdarna.

Lindagull, Lindagull, lifvets tråd
blott för att brista spinnes.
Nyckfulla ödens nidska nåd
blott att förloras vinnes.
Lindagulls tråd är spunnen af gull,
virkad af vårsols glitter,
min är mörk som de dödas mull,
bristande, dof och bitter.

Blinda öden dem sammanbragt,
lekande nyckfullt de spinnas.
Af en gycklande, okänd makt
rastlöst de sammantvinnas.
Lindagulls tråd är ett silkesgarn,
min är en sträng som darrar.
Lindagull är ett furstebarn,
jag är en prins bland narrar.

Sångare är jag och narr också,
vill du mig det förmena?
Samma makter på lek ändå
våra trådar förena.
Lindagulls tråd är en stråle af sol,
min är en nerv som blöder,
min är en sträng på en svart fiol
som med toner föröder.

Öde, du som oss sammanfört,
makter som med oss leka,
han I sångarens narrsång hört,
låten eder beveka!
Låten Lindagulls tråd bli lång,
ljus och vacker i världen,
låten min lifssträngs skälfvande sång
glädja henne på färden.

Så kom du.

Din röst är ett smekande eko,
som leker i lyssnande snår,
din mun är en brinnande blomma,
som ensam i skogen står.
Din famn är en fristad med hvila
och läkdom för värkande sår,
din blick är ett lysande löfte
om härligt vaknande vår.

Lik öknarnas stjärna som tändes
för vandrarens böners skull,
lik lugn efter stora stormar
som vräkt mina gudar omkull,
lik hoppet om fred och försoning,
lik vårregn på grafvarnas mull,
så kom du till mig i natten,
du drömmarnas Lindagull!

Lindagulls krona.

Dig vill jag smida en krona röd
och klar som den heta flamman.
All nordens klarhet, all österns glöd,
dem vill jag smälta tillsamman.
Kring kärleks glimmande ädelsten
min trohets guld vill jag sluta,
och ömhets darrande silfversken
skall mildt däröfver sig gjuta.

På Lindagulls hår jag sakta skall
den gyllene kronan trycka.
De unga, glänsande lockars svall
med furstlig prakt vill jag smycka.
Som nordens klarhet, som österns glöd
din kärlek lyser och bränner.
Dig vill jag smida en krona röd
af allt det bästa jag känner.

Ökenridten.

Tysta öknens stjärnor skrida
öfver vidder dunkelblå.
Tysta sida invid sida
genom ökennatten rida
Lindagull och jag, vi två.

Lätt och sakta knastrar sanden
under snabba hofvars slag.
Fast kring tygeln knytes handen,
fjärran emot ökenranden
rida Lindagull och jag.

Snabb är färden, skummet stänker
öfver ädla hingstars bog.
Spöet hviner, sporren blänker,
månhvit ökenväg sig sänker
mot oasens myrtenskog.

Efter milen ej jag frågar,
vägen som i dröm försvann.
Se, i soluppgången lågar
hvit med höga hästskobågar
rosenstaden, Ispahan.

Lindagulls tårar.

Det regnar på mörkgröna mullbärsblad
och dallrande, smärta mimosor,
då öppnas i svalkande droppars bad
förtorkade Jerichorosor.

Likt flod som mäktig i nyfödd vår
för regnen på bergen sväller,
så brusar mitt hjärta vid hvarje tår
för min skull Lindagull fäller.

Som Jerichorosen, den vissna, grå,
står hvit i Persiens vårar,
så blommar mitt hjärta hvitt också
för Lindagulls klara tårar.

Vid dammen.

Nu brinner aftonhimlen röd,
nu sorlar svagt kaskaden,
nu går en susning vek och spröd
igenom tårpilsbladen.
I fjärran tystnar lifvets larm
ifrån den mörka staden,
och dammen speglar mörk och varm
den höga poppelraden.

Din blick i drömmar fjärran går,
din hand i min du glömmer.
Ett gyllne skimmer kring ditt hår
det röda ljuset tömmer.
En gyllne skatt i djupens natt
det svarta vattnet gömmer.
Hos dig, när dagen domnar matt,
jag gyllne drömmar drömmer.

Vindens visa.

Sakta vajar tamarinden
i vår lustgård af och an.
Långt från fjärran kommer vinden,
dystra sånger susar han.
Vandringsårens vilda saga,
öknens onda äfventyr,
åter fram ur glömskan draga,
när bland träden vinden gnyr.

Långt i öknen, långt från vägen
hvitna slagna färdmäns ben,
vilsegångna stappla stegen
där bland soltorr sand och sten.
Långt på stepper ändlöst vida
taggig tistel tvinsjuk står,
än i vandrarns minne svida
skarpa taggars sjuka sår.

Vet du ökenprinsens öden,
hvita mö af Ispahan?
Känner du de band som döden
hårda omkring honom spann?
Är du väl för vek att bära
vetskap om det gångnas ve,
skall din blick, den barnsligt skära,
liksom förr ännu mig se?

Varmt jag ser ditt öga låga,
vindens visa du förstår.
Ej en skugga, ej en fråga,
armen om min hals du slår.
Kärlek lyser i ditt öga,
af dess eld din själ är full.
Stolt och härlig är du höga,
vackra, hvita Lindagull!

Och ägde jag –

Och ägde jag, och ägde jag prins Aladins ring
och andarnas underbara gåfva,
den mäktiga lampan, för hvilken ingenting
är för kostbart att skänka och lofva,
och ägde jag Stor-Moguls kejsardiamant
och skatter som drottningen af Saba,
och ägde jag gudarnas hvita elefant
och den heliga stenen i Kaba,

då skulle jag nalkas dig i prunkande tåg
med slafvar och hästar och kameler;
från hjässan till sandalerna mig smyckad du såg
med silke och ljungande juveler.
Då skulle du hyllas af min stolta karavan
med kejserlig ära och heder,
du min doftande narciss, du min strålande tulpan,
för din fot jag min fana lade neder.

Men ensam jag dig nalkas i ökendammig dräkt.
Mina sorger äro skatterna som glöda,
mina drömmar äro svennerna, som följa mig käckt,
mina länder äro öknarna, de döda.
Min sång är min silkesmantel, präktig och fin,
blott i den är jag sultanernas like.
Men kärlek är min dunkelröda kröningsrubin —
vill du bära den som drottning i mitt rike?

En skugga.

Topasgul den döende dagen
går ned bakom blå minaret.
Du tiger med kyla i dragen,
fast blundande blicken är het.
O Lindagull, låt mig ej lida
en köld som jag låtsad dock vet,
ty snabba sekunderna glida
förbi oss med flyktiga fjät.

En pärla som skimrar och svinner,
en pil som till målet ej når,
ett gnistrande vin som förrinner
bland stenarna utan ett spår,
ett kronblad, som klängrosen fällde
till marken i doftande vår,
är hvarje minut af ditt välde
som kylig och tigande går.

På himlen stå planeterna.

På himlen stå planeterna i fjärran, liflös ära,
i öknen gå profeterna att dunkel visdom lära.
På torget trängas hoparna att köpa och att sälja,
i hörnen visdomsroparna sitt eget lof förtälja,
på gatorna och gränderna i högar smutsen hopas,
där visa hundar tänderna, där tvistas och där ropas.

I parkens natt kaskaderna med silfverstämmor
sjunga,
där rodna rosenraderna så yppiga och unga,
där smyger varm och lefvande prinsessan till
min sida,
och leende och bäfvande vi bort i skuggan glida.

Därute kämpas blödande om makt och guld
och ära,
långt mera öfverflödande hvarandra vi beskära.
Så låt oss låsa grindarna som till vår lust-
gård leda,
och lekande bland lindarna vår lyckas läger
reda.

Tystnad.

Rosorna vissna i hviskande snår,
kväfvande vind öfver vidderna går,
torra och tomma stå tigande torg,
tystnaden drömmer i Ispahans borg.

Darrande drifvas mot slottets fasad
popplarnas prasslande, lossnade blad.
Lifvet är tryckande, luften är tung,
Lindagull ensam är älsklig och ung.

Springvattnet sorlar i slumrande sal,
mumlar melodiskt sitt tanklösa tal.
Klar som en svalkande, speglande våg
hvilar ännu min prinsessas håg.

Lindagull, lycka och leende ro
här vid din sida i tystnaden bo.
Vår som ej vissnar vid rosornas död
gror i ditt hjärtas förborgade glöd.

Serenad.

Lindagull, Lindagull lilla,
alferna hviska i hvilande park,
natten är tindrande, stilla,
blommornas doft är så stark.

Lindagull, Lindagull, luta
sakta mot fönstret din finhyllta arm.
Se, hur fontänerna spruta,
känn huru natten är varm.

Lindagull, Lindagull låna
örat åt skälfvande strängars musik,
låt mig, när stjärnorna blåna,
kyssa din florslöjas flik.

Rundt om oss eldflugor sväfva,
röda som sagornas rödaste skatt,
så omkring Lindagull bäfva
längtan och kärlek i natt.

Lindagull, Lindagull lilla,
lyss till de snyftande strängarnas gråt!
Låt dig i drömmarnas villa
vaggas på skimrande stråt!

Grottan.

I lustgårdens doldaste, hemligaste vrå
där ligger en underbar grotta.
Så mörka vid dess ingång cypresserna stå,
för dagen de aldrig den blotta.
Dess väggar äro varma och röda som blod,
de lysa som rosor och rubiner,
som en tigande moské, som en drömmande pagod
i sagodunkel skymning den skiner.

Den grottan är prinsessornas bröllopsgemak
den är paradisets skuggbild och minne.
Allt från golfmosaiken till buktande tak
står en imma af vällust därinne.
Och ekot af kyssar och kärleksdruckna ord,
som brunnit där i yrande nätter,
i grottan, i paradisets spegelbild på jord,
än luften i dallring försätter.

I blomstergården hviskar en domnande vind,
en hemlighet narcisserna berätta —
hvi glänser så ditt öga, hvi rodnar så din kind,
hvi skälfver du af kyla och hetta?
Snart öppnar du lyckogrottans hemliga dörr,
du lustgårdens unga härskarinna,
och tyst blir templets skymning, och rödare än förr
kring bröllopsbädden blommorna brinna.

Månskäran lyser.

Månskäran lyser,
natten är tyst.
Längtande ryser
den mun jag kysst.

Grenarna gunga
sakta ibland.
Vågorna sjunga
vid flodens strand.

Ljudlöst på vingar
af sammet len
nattfjäriln svingar
i månens sken.

Svag är din vilja,
din kropp är ung —
doften af lilja
och ros är tung.

Månskäran lyser,
natten är tyst.
längtande ryser
den mun jag kysst.

Önskestunden.

Där föll en stjärna från svartblå sky
och inne var önskestunden.
En rodnad brände din skära hy,
en susning drog genom lunden.
Du bäfvade blek, din stämma dog,
vi tryckte oss fastare samman.
Ett blåhvitt streck öfver himlen drog
den skimrande stjärnfallsflamman.

Och se, i härlig fullbordan gick
den önskan, som ord ej röjde,
i samma strålande ögonblick
som ditt öga mot mitt du höjde.
Jag minns ännu hur ditt hjärta slog
djupt under böljande linne,
hur blicken släcktes och rösten dog,
när önskestunden var inne.

Men den som en gång i lifvet fått
uppfyllelsens lycka smaka,
han blickar förhäxad och fången blott
mot önskestunden tillbaka.
Beständigt, beständigt han ser och ser
mot det som ej återvänder.
Och åren slockna, men aldrig mer
hans önskestjärna sig tänder.

Juli 1906.

Säg, är det verklighet —

Säg, är det verklighet, säg, är det villa?
Jag vet det ej, begär ej heller svar.
Hvad natten andas smekande och stilla,
hur måneskäran skimrar blek och klar!

Jag ser mig speglad i ett dunkelt öga,
jag känner trycket af en rundad arm —
bort, hvarje tanke! Hvita blomblad snöga
från mörka trän och marken doftar varm.

Som mandelblom —

Som mandelblom eller elfenben
och nardus är din hy.
Ditt hjärtas vår är varm och ren
och stark och het och ny.
Kom, följ mig leende och stum,
prinsessa, låt oss fly,
när sommarns natt är klar och ljum
med månlyst silfversky.

Vi gå som barn i diktens park
med drömmens silfversko.
Omkring oss doftar natten stark
i mäktig midnattsro.
Räck mig din varma, hvita hand,
när tysta stjärnor le,
och följ mig bort till sagans land,
där underverken ske.

Hjärtat.

Mig synes mitt bultande hjärta var
en bägare af kristall.
För hvarje känsla det i sig bar
det sjöng en ton, som dallrade klar
som ett eko af droppars fall.

Så fyllde du skålen till sista rand
med kärlekens brusande blod.
Den lyste som purpur i böljande brand,
lik sol som går upp öfver österns land,
lik en dyrbar juvelklenod.

Men fyller du skålen med sorg och kval
och bittert, förgiftadt ve,
då bryter väl giftet sitt bräckliga skal,
i spillror på marken min sköna pokal
din tanklösa blick skall se.

Men färgrik som fordom hvar skärfva skall
dig blixtra och blänka emot.
Och trampar du sönder den hård och kall,
skall en skärfva förgiftad, föraktad kristall
med ormbett såra din fot.

Ännu en gång.

Ännu en gång är våren ung,
den dårar, ler och tjusar,
och luften dallrar varm och tung
och aftonvinden susar.
Låt oss vid mörka grenars sång
till fest oss festligt smycka,
och låt oss sjunga än en gång
om stundens gyllne lycka.

Narcissen dör i sommarns glöd,
tulpanens krona sänkes,
och hvarje ros som brunnit röd
i höstens tårar dränkes.
Ty allt är flyktigt, allting dör
och allt är dröm och villa.
Den sträng, som nu till sång jag rör,
skall sofva stel och stilla.

Fördömdt att vissna, brista, dö
är allt hvad högst vi dyrka.
Som fjun, som stoft, som glas och rö
i stormen är vår styrka.
Men nu, men nu är stunden vår,
den länge drömda stunden.
Gif akt, att fåfängt ej förgår
den tindrande sekunden.

En minut.

Det är som om alla vägar
jag vandrade tagit slut.
Det är som om tidens timglas
i evighet runnit ut.

Det är som om lifvet stannat
sitt evigt jagande lopp,
den stund i min famn jag sluter
din unga, sviktande kropp.

Det är som om hvarje minne
af världen och vägarna dött,
som om intet i världen jag skådat
och aldrig en människa mött.

Det är som om blott jag lefvat
en enda, kunglig minut,
som ville jag dö i lågor,
förbrunnen när den är slut.

Den kalla fläkten.

Dimmorna dansa vid skymmande strand,
flodvågen suckar och brusar,
rinnande, glimmande vatten ibland
sakta en vindkåre krusar.
Liljorna lyssna till vågornas sång,
bleka narcisserna buga.
Kall går en fläkt öfver månstrålens spång,
hvirflarna mörkna och suga.

Kände du ängslad en isande fläkt
hvina från vissnade vingar?
Hälsning från sorger med dag som ej bräckt
nattliga frosten oss bringar.
Kallnar den smeksamma handen i min,
skälfver den blek vid min sida?
Smyger sig tärande frost i ditt sinn,
räds du att kämpa och lida?

Frukta ej lifvet med ångest och sorg,
frukta ej öknarnas pina?
Se, bortom höjderna Ispahans borg
stiger med murar som skina.
Kärlek och hopp slå en lysande bro
högt öfver ovissa öden.
Brinnande vilja och bidande tro
segra i lifvet och döden.

Vår synd.

Vi syndade båda — vår synd var svår,
så säga de visa alla.
Men du var så vacker och det var vår
och rödt af rosor stod hvarje snår
och det var ljufligt att falla.

Vår synd var härlig, men syndens spår
skola glöda nätter och dagar.
Vår skuld var ej din, ej min, ej vår,
vår skuld var blodets, som ej förmår
att följa de vises lagar.

Vår synd var en blomma af lågor född
i en vårnatts darrande stunder,
af en gnista född, af en fläkt förödd,
med morgonens bleknande brand förblödd —
en hägring, en dröm, ett under.

Ormen.

I örtagården var ormen,
han rann under rosornas blad
i örtagården om våren,
i vårens och rosornas stad.

Hans hjärta var lömskt och trolöst,
hans kropp var kall och hal.
Och gift var på ormens tunga,
och gift i hans tungas tal.

Hvi lyddes Lindagull liten
till ormens onda ord!
Den stund hon begrundade orden,
då skedde förvisst ett mord.

Då tändes Lindagulls lystnad
till skatter af sölf och gull,
då vissnade alla blommor
i örtagårdens mull.

Då fläckades Lindagulls slöja,
då fläckades hennes själ,
då störtade Ispahans lustslott,
då brast hvar hvit kapitäl.

Då dog där ett barn som lekte
bland rosor med rosenblad,
och ormen log bland ruiner
i vårens och rosornas stad.

Förbannelsen.

Jag minns den förbannade stunden —
för evigt förbannad den är!
Jag minns den smutsiga stunden,
dens minne jag evigt bär.
Jag minns de förbannade orden,
de ondaste ord som på jorden
besudlat en flickas mun
och förgiftat en oskyldig tunga.
Jag minns, hur drömmen, den unga
förbrändes i denna stund,
i denna förbannelsens stund.

Jag minns den osälla stunden,
jag minns den med tårar af blod —
hvar fågel blef tyst i lunden,
i lunden som liflös stod
med vissnade blad, med grenar
som skälfde och ryste matt.
Jag minns — öfver parkens stenar,
som våta af dimma dröpo,
vidriga ormar kröpo —
jag minns den osälla stunden,
förbannelsens döda natt,
hvars minne som eldskrift brinner,
hvars vanära aldrig försvinner.

Jag minns med skräck och förfäran
dina läppars låga begäran,
din fordran, din nesliga bön.

Jag minns den osälla stunden,
då hvart träd stod förtorkadt i lunden,
då hvar blomma blef svart som mull,
då drömmen blef utan värde,
då drömmens prinsessa begärde
lik en sköka sin lön i gull.
Jag minns den förbannade stunden,
din nesliga fordran, din bön,
jag minns hur drömmens prinsessa
begärde en skökas lön.

Må markens örter förtvina
på den ort som hört dina ord,
dina smutsiga, kloka ord!
Må dödskalletänder grina,
må besmittade vindar hvina
öfver denna besmittade jord!

Må stigmän och skökor samman
här samlas till nattlig gamman,
till otukt och brott och mord,
till ljusskygg och brottslig gamman
på vår lyckas härjade jord!

Till häst!

Ej mera lutans strängar klinga,
ej blommor rosenrankan bär.
Till häst igen! Låt sporren stinga,
du ökenvane resenär!
Till häst, till häst och fatta tygeln
med redan ovan blifven hand,
låt foten glida lätt i bygeln,
stå upp, drag bort till andra land!

I fjärran sjunker rosenstaden,
en härjad stad af stoft och grus.
I spillror ligger kolonnaden
kring döda drömmars hvita hus.
Nu vissna örtagårdens liljor,
förtrampade af hof och fot;
och drömpalatsets cedertiljor
stå rykande i glöd och sot.

Din lustgårds mur är nederslagen,
dess port af svarta händer sprängd,
och blödande i rök går dagen
till hvila öfver sköflad ängd.
Till häst, till häst! Se, fjärran svinner
ren staden bakom steppens sand.
Blott där den sjönk på fästet brinner
ett rökmoln med en blodig rand.

Framför mig öppnas öknen åter
så vild, så väldig, vid och fri.
Och dagen bränner, kvällen gråter
vid vindens hvassa melodi.
Orangegul lyser månens lykta
på ökennattens tysta prakt.
På snabba hofvar vill jag flykta
till fjärran land och okänd trakt.

På vilda vägar vill jag färdas
igenom enslig ödemark,
i öknen vill jag åter härdas
så manligt trotsig, hård och stark.
Om efter färder, hundramila,
en stad i fjärran strålar fram,
så vill jag vilsefaren hvila
hos döttrarna af Babels stam.

Den väntade.

Jag sökte dig på vägar hundramila,
i bittra ödens hårda vapenlek.
Jag bidade dig utan ro och hvila —
du kom, du lofvade, du log och svek.

Du svek, du svek som alla svaga svika
vid ökenvindens första skarpa fläkt.
Ditt folk var köpmansstadens trälar rika,
jag var af öknens arma, stolta släkt.

Till mina öknar vill jag återvända,
din gyllne träldoms bojor vill jag fly.
Den fries offer vill jag oböjd tända
för öknens gudar långt från trälisk by.

Du skulle blifvit vårens bästa minne,
som länge skulle trotsat glömskans köld —
du blef ett rötsår i ett trotsigt sinne,
ett ärr bland många på en ärrig sköld.

Sådd och skörd.

Du vet att du aldrig kan bli mig fri,
ty ständigt jag återvänder,
fast drömmen om lyckan är död och förbi
och härjade drömmarnas länder.
Vi syndade båda i doftande vår,
vi bröto tillsammans mot lagen —
du bär i ditt hjärta ett svekets spår,
en skamfläck, som aldrig blir tvagen.

Du minns, på ditt hjärtas jungfruliga jord
dess förstsprungna knoppar jag plockat.
Du bär i ditt hjärta de brinnande ord
som själf från min tunga du lockat —
de ligga där gömda i blygsel och natt,
de gro, de slå rötter och grenar —
men en ört som i ovärdig jordmån är satt
i stället för frukter bär stenar.

Och hur du än döljer dem dagen lång,
hvar natt de skola dig trycka;
mina ord skola hviska en hånande sång
hvar gång du vill skälfva af lycka.
De stenar du själf i ditt hjärta har närt
skola stöta din fot i dansen,
och en gång blir hvar smekning som jag dig lärt
en törntagg i bröllopskransen.

Den förlorade sonens återkomst.

Öknens söner, öknens gudar,
åter hör jag eder till!
Falska städers gycklarskrudar
från min kropp jag slita vill.
Från mitt hjärta köpmansanden,
krämarsminket från min kind
svinna må som ökensanden
hvirflar bort för yster vind.

Det är länge sedan våren,
länge sedan jag var ung.
Bittra voro träldomsåren,
fångenskapens tid var tung.
Jag var fången, jag var sårad,
träl i snikna trälars stad,
var bedragen och bedårad
af — jag vet ej mera hvad.

Frihet, frihet, lifvets krona,
åter vill jag dyrka dig,
återkommen att försona
flykten från din stolta stig.
Skänk mig kamp och vedermöda
utan löftens lömska lön,
låt mig isas, låt mig glöda,
gör min lefnad fri och skön!

Blott i öknen för dess söner
lyckans sträfva planta gror.
Stolthet våra pannor kröner,
trots i våra hjärtan bor,
törne våra fötter sårar,
törst och hunger vänta oss;
härligt dock för fria dårar
lyser upprorsandans bloss.

Åter vill jag hänförd andas
öknens luft i djupa drag.
Aldrig mer för mig skall randas
fångenskapens träldomsdag.
Öknens söner, öknens gudar,
åter hör jag eder till,
krämarfolkets falska skrudar
från min kropp jag slita vill.

Till den fallna Lindagull.

Hölj dig i purpur och siden,
dölj dig med skymmande slöja,
märkt af mig du dock är!
Doldt under gyllene smiden,
innanför pärlstickad tröja
tecknet jag gaf dig du bär.

Under det innersta linnet
än som af hungriga händer
sakta en smekning går.
Röda på bländhvita skinnet
ärren af älskarens tänder
lysa som blodiga spår.

Tecknad af mig skall du vandra
växlande vägar vida,
skammens slippriga stig.
Ständigt hos alla de andra,
vid hvar älskares sida
måste du minnas mig.

Yfs, o prinsessa, stråla,
fortfar att svika och håna
heder, tillit och hopp!
Leende vill jag det tåla —
intet i världen kan plåna
tecknet ut af din kropp.

När man prisar din ära,
när man din hårdhet klagar,
vill jag hemligen le —
hycklande måste du bära
doldt både nätter och dagar
det som blott jag fått se.

Röda skyar.

Moln af blod på himlens fält
aftonvinden jagar.
Hvar är vårens hvita slott
från vår ungdoms dagar?

Röd som eld är kvällens sky,
öknen ligger öde.
Hvar är nu den eld som tändt
unga ådrors flöde.

Kall och sträf är steppens vind,
bitter bägarns nektar.
Hvar är vårens ljumma sus
som rosendofter fläktar?

Allt, allt är dödt och glömdt,
allt var svek och villa,
sedd i västersky en kväll,
när vinden somnat stilla.

Bort, bort, hvar fåvitsk dröm!
Hvad röra oss de döda!
Snart, snart vi också
äro gamars föda.

Hej kamrater, upp till häst!
Resenärer nalkas!
Den som vill får ren i kväll
med fångna flickor skalkas.

Korsväg.

Vägar leda mot öst och väst,
leda mot norr och söder.
Trött jag sitter på tröttad häst,
marken bränner och glöder.
Världen är stor och skön och fri,
öknarna ändlöst vida.
Tungt är ryttarens bryderi —
vet ej hvart han vill rida.

Dammig är ryttarkappans fåll,
kvalmig är middagsglöden.
Vägar vinka åt alla håll,
alla leda till döden.
Vägar leda mot fröjd, mot kval
slingrande, krökta, raka —
blott till Ispahans rosendal
leder ingen tillbaka.

Apoteos.

Ånyo ropar jag till dig i kval,
du stora sköka med de hundra brösten!
Den gamla ormen slingrar åter hal
omkring min hals och ångest kväfver rösten.
Som slocknadt solljus bakom åskmörk sky
min korta sommars ljusgestalter fly
och drömmens blindhet viker från mitt öga.
Som förr jag sett, jag världen ser igen,
jag ser din makt i kvinnor och i män,
jag ser hur allt vårt motstånd båtar föga.

Jag flydde dig en dag då vår stod klar
med friska vindar öfver fält och gärden,
jag sökte skydd och räddning och försvar
hos allting ungt och ljust och friskt i världen.
I stoftet bedjande på knä jag låg
för yngsta jungfru jag på vägen såg,
den skäraste som jag i lifvet mötte.
Ett ögonblick af ro, en oförgätlig stund —
och så, med gammalt hån kring barnslig mun
den fattige hon åter från sig stötte.

Då såg jag hennes unga, rena drag
stå fram förändrade i grell belysning.
Den stora skökans blickar kände jag
igen i barnets med en hopplös rysning.
Du mannamörderska med hundra bröst,
i flickans skratt låg klangen af din röst!

På nytt jag kände all den hårda kyla
som aldrig ständigt tager och som aldrig ger,
som hård på alla kvinnoläppar ler,
som ingen skönhet, ingen dygd kan skyla.

Ånyo ropar jag till dig i kval,
du Babels gamla, evigt unga sköka!
Ånyo skall i kvalmig offersal
inför din tron sitt knä din fånge kröka.
Så låt mig brinna i din pinas bål,
till dess att sot och slocknadt, utbrändt kol
ej mera kunna nya lågor nära!
Jag sjunger om den eld som intet ger,
som aldrig skänker, som blott kräfver mer,
jag sjunger kärlekens och kvinnans ära!

16 April 1907.

BINDING SECT. MAR 17 1966

PT
9875
G75R6

Gripenberg, Bertel Johan
Sebastian, friherre
Rosenstaden

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 05 04 16 013 6